

ÖSSZEKÖTŐ

A POTE Egészségi Főiskola Információs Lapja

1993 november

II/2.

Diploma átadó ünnepségen elhangzott beszéd

Tiszttel Rektorhelyettes Úr! Főtanácsos Úr!
Kedves Vendégeink! Kedves Kollégák!

Új kollégáink, akik ma reggel még mint főiskolai hallgatók léptek át az Alma Mater kúszóból, akiket azelőbb fogadtunk választott hivatásuknak megfelelően közünk, akik egyben történelmünk tanui is.

Velünk együtt élték meg mindenzt a változást, amely lehetővé tette, hogy új szellemiséggel készülhettek jövendő életükre, hivatásukra. Ugyanakkor tanui is Egyetemünk új kara kialakulásának, fejlődésének.

Talán érdemes visszatekinteni az elmúlt évekre, honnan is indultunk.

Amikor Egyetemünk polgárai lettek, egy megalapított, de még kialakulatlan intézménybe jöttek. Ezit követően együtt raktuk le azokat az alapokat, melyeken egy együtterműködő intézmény kovácsolódott össze. Mindössze néhányan voltunk: 122 hallgató és néhány főfoglalkozású, zömmel óraadó oktató. A dietetikusoknak két évig kellett várni, hogy igazi otthonuk legyen. Az elmúlt tanévben hoztuk létre a Pécsi Tagozatot. Több éves erőfeszítés eredményeként sikerült főiskolai épületet biztosítani Pécsen is. Zalaegerszegen a Pénzügyi és Számviteli Főiskolával történt megegyezés alapján folyamatosan visszük birtokba jogos tulajdonunkat. Szombathelyen tetötérbeépítéssel, valamint az Önkormányzattól téritésmentesen kapott kollégiumi épülettel gazdagodtunk. Kaposvárott teljes épületatalátást hajtottunk végre.

Főiskolai karunk minden a négy tagozatán a legkorábbi oktatástechnikai és demonstrációs eszközök állnak rendelkezésre.

Kialakítottunk és folyamatosan fejlesztjük külföldi kapcsolatinkat, Cleveland, Groningen, London, Bécs, Graz azok a városok, amelyekkel kapcsolatunk van már. Jegyzetkiadás terén elérkeztünk a 20. kötethez "Összekötő" néven főiskolai lapot alapítottunk.

Közdeményezésünk alapján a képzési időt főhatóságunk 8 félévre emelte. Ezzel lényegesen emelkedett a főiskolai diploma szakmai és társadalmi értéke, mivel megfelel az

egyetemi képzés alapkövetelményeinek így elhárult hallgatóink elől mindenazon akadály, amit a 6 féléves képzés jelentett. Megnyílt az átjárhatósága legjobb tanulónk részére az egyetemi kar felé.

Új szakot indítottunk. A diplomás ápolóképzés tematikája megfelel az Európai Közösség előírásainak. Levezető képzést indítottunk a diplomás ápolóképző, a védőnőképző, valamint a szociális munkás képző szakokon. A kezdeti 150-es felvételikeret szám azidén 460-ra emelkedett, jelezve a főiskolai karunk egészséges fejlődési ütemét.

Hallgatói létszám emelkedése, a tudományos ismeretek mennyiségeinek egyre gyorsabb ütemű bővülése, új tudományterületek kialakulása szükségszerű összefüzeteshez kerültek a rendelkezésre álló órákerettel.

Kézenfekvő, hogy a különböző tárgyakban oktattott ismeretek összehangolását, kívánatos egymásra épülését, a feleslegessémielődések megszüntetését könnyebb biztosítani akkor, ha a tárgyak oktatói átfogóbb oktatási szervezeti egységen működnek együtt. Ez nálunk a tagozati rendszerben valósult meg. Ezen integrált szervezeti egységek előnyei gazdaságosabb voltukban is kifejezésre jutnak. Ez a funkcionális integráció az egyes szakok között azt is jelenti, hogy az egyre inkább szerteágazó disciplinák feltételi között elsődleges nem a képzés tárgyához kíván igazodni, hanem aholhoz a funkcióhoz, amelynek a betöltésére a hallgató készül. A hallgató személyiséget kívánjuk tehát akkint formálni, olyan ismeretekkel felruházni, benne a szükséges képességeket, célirányos magatartásformákat kialakítani, hogy a réváró feladatakata gyógyító-megelőző ellátásban, tudományos és kulturális tevékenységi körben, vagy a társadalmi élet más meghatározott területén sikeresen tudják ellátni.

Tényleg kell elfogadnunk, hogy felsőfokon képzett szakembernek csak azt tekinthetjük, aki megismerkedett a kutatómunka alapvető módszereivel és azok alkalmazására legalább elemi szinten maga is eredményes kísérletet tett. Az így értelmezett - tehát a képzés szolgálatában álló tudományos kutatómunka - oktatására is felkészültünk.

Különösen értékeljük azon hallgatóinkat, akik a kutatómunka iránt különös tehetséget árultak el és az elmúlt tanévben

a különböző Tudományos Diákkiói Konferenciákon eredményesen szerepeltek.

Az elhangzottakból érvezékelhető, hogy milyen feszültségen élünk. Egyre nehezedő utyagi helyzetben kellennék rövidkörű karunkat fejleszteni, új szakokat tervezni, indítani, a meglévő tagozataink gondjait legalább részben megoldani.

Gyakran így éreztünk, mint az a sokgyermekes családa, aminél a tónya őpp akkor akart férjhez menti, amikor a házuk leégett.

Áldozatvállalás vár mindenkit, mert a jelenlegi átmeneti állapot kihontakoztatásra engékül lehetetlen. Van miért áldozatot hozni, mert most megnyílik át a szabad-közadamegyezések és a demokratia világába. A kötelezettséges és helytállás a legfontosabb feladat minden körülmenyek között. De arra is fel kell hivonnia figyelmet, hogy az élet irányítása mindenek előtt való!

"Egészséges népnek lehet csak jövője!" - így határozza meg a komolyprogram az egészségügyünk előtt álló célt és feladatot. Az az egészségegyügy, amelynek Önök is részei lesznek.

Az egészség megszilárdításának, valamint a betegségek és következményeik csökkenésének negy utja van:

Első út: az "egyenlőséget az egészségben" biztosítása. Az egészségi állapot egyenlőtlenségeinek, valamint az életmóddal kapcsolatos kockázatok csökkenése a feladat.

Csökkenteni kell az egészségi állapotszintbeli különbségeit a különböző népcsoportokban belül. Hazánk egyes megyciben a csecsemőhalál az magasabb más megycikhez viszonyítva. A születéskor várható előtartam lényegesen különböző az egyes társadalmu csoportokban. Figyelemfelkeltő tények és feladatok a védőnőknek és a dietetikusoknak.

A második út az "életet az éveknek" biztosítása. Segíteni kell az embereket, hogy elérhessék az egészség előfelfelejtést, az egészséges életmódot kialakítást, bátorítást kell adni a testi és szellemi teljesítményeket fenntartásához. Segíteni kell hozzáunk polgárain, hogy adott-elehetően zökkenéssel egészséges módon birkózhassanak meg. Felelősségteljes feladat a dietetikusok számára.

A harmadik út az "egészséget az éveknek" lehetővé teszi, hogy növeljük mindenazon lehetőségeket, amelyek révén az egyének valamennyi képességet az egészség szolgálatába kell állítani. Feladatai a gyógytorna, a dietetikusok és a védőnők számára.

Negyedik út az "éveket az életnek" a kora halálzás esőkkentéssel, kiválasztással teszi, hogy olyankérműnyek között öngedjünk meg, amelyek biztosítják képességeink fenntartását, biztosítják az értelmes nyugdíjas kort, biztonságot adnak számunkra. Ebben, mint az egészséggügyi team egyenjögű tagjainak, a dietetikusoknak és a gyógytornászeknak felhetsühetetlen szerep jut, hangsúlyozva az igazságközi multidiszciplináris együttműködést is.

A harmadik éverred készülünk, kedves ifjú kollégák, nagy tettekre ingosítottuk fel Önököt. Arra ösztönözünk, hogy magukból adjanak másoknak.

Konunk érdekes emberiipust produkált, s ez a szponzor, a másikat segítő, alkotó ember képe és foglalata. Hivatalos teljesítése során, valamint a társadalmi életben mindenütt elkötelezettséget kell követnünk és azokhoz kötni szellemből, hivatalból életüket, s minden tisztában szeretettel, amire minőség nagy szükség van.

Szeretettel ebben valamennyien egyetérünk egyik legszebb magyar szó. Még akkor is, ha ezt meglehetősen elkeptélük. A magunk mögött hagyott korban nem volt dívat beszélni róla. Gyakoroltuk a szeretetlenség gesztusait. Ezek jegyében küzdöttünk folyvast ujami ellen, valaki ellen.

Fel kell tennem a kérdést: tudunk-e szeretni?

A szeretetnek határtalanul kell lenni. A mi szeretetünk nem az. Egyre kevésbé sz. Elképesszük, hogy egyszer majd ha valaki visszatekint a XX. század végére, azt minden bizonytalán az indulat kerszakának fogja nevezni.

Tehát ne látványos megnyilatkozásokkal legyencséjelen az egészséggügyünkben, hanem ott és akkor, amikor a másik emberigazán rászorul a szeretetre, akkorne hemuljanak megcsalékváros, együttérzésre képtelenül. Ne legyenek önzük, mert a szeretet csak akkor lehet igazán tartalmi, ha annak "jelen ideje" van, ha ismeri a "most" tartományát.

Szóflanul kell indulni, ha szükség külön majd Önök köré. Nem lehet az ejszaka, vagy a magánélet az akadály. Indulunk kell a beteghez, a halálkóhoz.

Deklyánhatom: e Önöktil, hogy szeressék az Önökre szoruló embertársakat, amikor napról-napról ellensegéskedést, meghántolást, rosszindulatot tapasztalnak?

Ugy tűnik, minős szeretet, zaj, zürzavar, tüskedés, agyúlövés, halottak, menekültek, szívállt családok, még nem szálltett gyermekek világában élünk.

Pedig a másik emberegről való kiállás és tevékenység még akkor is dicsérődő és csak akkor dicsérődő igazán, ha abból nekünk semmi hasznunk sincs. Platon is arról elmondott, hogy arra született az ember, hogy saját magából adjon másoknak. Ez az adakozás megfelel az emberi természet legfontosabb igényeinek. Önök tehát úgy valóslíthatják meg önmagukat, ha adakoznak, önmagukat kell majd adniuk az arra rászoruló embertársaiknak, s így egy új világ születik majd.

Mert elgondolkodtató, hogy mi lehet az oka annak, hogy az egyszerű embernek életét inkább áthatja az egymás iránt érzett szeretet, mint azoké, akik többet tudnak, tájékozottabbak, műveltebbek. Mi lehet az oka, hogy az értelmes szavakat jól forgatni tudók nagyon gyakran embertársaik ellen szólnak, tesznek, erzékelnek.

Nem feledjük Kolping szavait: "A tevékeny szeretet minden sebet begyögyít, az üres szó csak a fújdalmat növeli". Szeretném felhívni ismételten a figyelmet most is, mint a tanulmányaink folyamán már sokszor, hogy fejleszük tovább azokat a magatartásformákat, melyeket hivataluk elmagyilítése során igyekeztünk Önökben kialakítani.

- legyenek lelkismeretek (ez vonatkozik a továbbképzésre igényességre is),

- legyenek lelkei és erkölcsi értékek iránt fogékonyak,
- tiszteljék az élet szentségét,
- fokozzák a társadalmi szolidaritást.

Mindezek lehetővé teszik, hogy hivataluk során gyakorolhassák a szeretetet, mert a hivatalunk a szeretetből támad és a szeretethez vezet, mi a hivatalunkat nem gyakorolhatjuk szeretet nélkül.

Gondolataimat a korintusi levélből vett idézzettel zárom:

"...ha szerettem nimus, olyanná lettem, mint a zengő öre vagy pengő címbalom. És legyen bár prófétáló tehetségem, és ismerni bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen bár olyan teljes aitem, hogy hegyeket áthelyezzen ha szerettem nimus, semmi sem vagyok."

Fogadjuk mindenket útravalónak, legyenek sikeresek hivatalunkban és magánéletükben egyaránt.

Dr. Buda József POTE Fü. Főiskola - főiskolai tanár

Az 1992/93 évben oklevelet szereztek

Kitüntetéses oklevelet szerzett:

Kaposvári Tagozat Védőnő Szak:

1. Kőtő Ildikó
2. Sárosi Ágnes

Kaposvári Tagozat Védőnő Szak:

1. Bertalan Anikó (Török Anikó)
2. Darabos Andrea
3. Fehér Krisztina
4. Hernádi Gyöngyvér Dáma
5. Iléjás Éva Edit
6. Horváth Beáta Krisztina
7. Jóna Krisztina
8. Kárpáti Csaba Zoltán
9. Köhler Márta
10. Kőtsön Szilvia
11. Molnár Andrea
12. Ördög Gyöngyi
13. Rapp Zsuzsanna
14. Sági Éva
15. Spengler Eszter
16. Takács Erika
17. Üsth Ilona (Szulimán Zoltánné)
18. Zóka Beatrix

Pécsi Tagozat Dietetika Szak

1. Bíró Beáta
2. Dobos Anita
3. Eszenyi Krisztina
4. Gyulai Bernadette
5. Gyulavics Ildikó

6. Illés Tünde

7. Kajdi Magdolna
8. Kovács Erika
9. Kovács Ildikó
10. Kovácska Zsuzsanna
11. Major Rita
12. Nagy Éva Zsuzsanna
13. Palotai Attila
14. Wollák Zsuzsanna

Szombathelyi Tagozat Védőnő Szak

1. Ajkay Eszter
2. Benyő Anette
3. Borbely Judit
4. Bors Gabriella
5. Bucsi Gyöngyi
6. Domján Ildikó
7. Domján Katalin
8. Dószpot Andrea
9. Falzer Ágnes
10. Galavits Anita Éva
11. Gotthárd Éva Piroska
12. Gyulasi Bernadette
13. Horváth Anita
14. Kupertné Horváth Tünde
15. Illés Andrea Anita
16. Ivánicsics Krisztina
17. Juhász Ibolya
18. Kovács Edit (Czene Zoltánné)
19. Oláh Adrienn
20. Peceze Alida
21. Pergel Tünde
22. Pezenhoffer Timea

23. Pintér Anett Krisztina

24. Polgár Krisztina
25. Tóth Csilla
26. Veszelovics Timea
27. Vigh Eszter Mónika

Zalaegerszegi Tagozat

Gyógytornász Szak

1. Poszavecze Antal Anikó Éva
2. Balázs Erika Andrea
3. Csebőts Anikó Judit
4. Fatalin Irén Ildikó
5. Gergely Edina
6. Goldfinger Tünde Mária
7. Hamza Enikő Antonia
8. Horváth Anikó
9. Horváth Szilvia
10. Kissasszondi Csilla
11. Kiss Rita
12. Kocsis Ágnes Katalin
13. Laczó Timea
14. Mikos Beáta
15. Nagy Mónika
16. Palotás Gabriella
17. Papp Judit Erzsébet
18. Rodas Ildikó
19. Kovácsné Ruzsa Anita
20. Solymossy Judit
21. Strohmayer Zsuzsanna
22. Szántó Ildikó
23. Tóthai Annamária
24. Tormüssy Marianna
25. Trajber Éva Márta
26. Varga Éva

Túl az első államvizsgán

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Kihelyezett Tagozatán Szombathelyen 1990-ben kezdődött a védőnő képzés.

Az oktatásra való felkészülés körültekintő előkészületeket igényelt. Elméleti és klinikai szaktárgyak oktatására jól felkészült szakemberekkel sikerült döntően a Markusovszky Kórház szakemberei köréből megnyerni.

Többen egyetemi oktatási tapasztalatokkal, tudományos minősítéssel is hírnak.

A főiskolai diplomát kináló védőnőképzés helyi megvalósulása ennek ellenére úttörő utat jelentett. Kezdetben célt tüztük ki, hogy nem "kis medikusokat", hanem a megújult egészségügyi struktúrába hangsúlyozottan önálló munkát végző, döntési felelősséget viselő diplomás védőnőt hagyjak el az intézményt. Védőnő a tevékenységével egy olyan úrt tölthet ki, mely a szakellátás visszaépése folytán a terhes- és csecsemőgondozás terén a családorvost az általi egészségügyi szolgálat oldaláról egészít ki. A védőnői intézmény a biztosíték arra is, hogy a privatizáció, ill. magánorvosi tevékenységek elterjedése mellett megmaradjon a mindenki számára elérhető alapvető egészségügyi szolgáltatás.

A gyakorlati szaktudás elérésének igénye hatotta át a három év oktatási koncepcióját. Az elméleti alapok megszerzése után - célul tüztük ki az önálló munkát és kreativitást. Másodikról már ismertek voltak a szakdolgozati témaikról melyekben az elméleti háttér feltárássával hangsúlyozottan igényeltük az önálló kutatást és védőnői oldalról figyelhető gyakorlati hasznosítások jelenlétéit. Több értékes munka született, melyek közül 7 a pécsi területi TDK konferencián is elhangzott. 2 előadás bekerült az országos döntőbe ahol a szakemberek körében is elismertéssel arattak. Szemorubbi tapasztalat volt, hogy a TDK konferenciákon a védőnői hallgatók szembesültek a hatéves képzésben részesült medikusokkal szemben támasztott elméleti tudás igényével.

A vezető elnököknek a jövőben feltehetően számolniuk kell a főiskolások szélesebb körű megjelenésével a tudományos fórumokon is. Az azonos mércécsak a kutatási téma aktualitása, célszerű megközelítése és a gyakorlati hasznosulás oldaláról szerencsés.

A hallgatók többsége eljutott az utolsó stációhoz, az államvizsgához. Itt is szakítottunk a klasszikus visszakérdezési módszerekkel. Az elméleti szaktudást a gyakorlati tennivalók bemutatásával párosítottuk. Olyan tételeket dolgoztunk ki, melyek egy adott eset körüljárás tartalmaztak, a terhesség előtti eseményekről, a terhességről, szülésről, átvezetve az eseményeket újszülött-, gyermek- és ifjúság korig. Az esetek komplikációkat, szövődményeket épp úgy tartalmaztak, mint védőnői módszertani háttérinformációkat. Így a hallgató számára mód nyílt az adott konkrét eset kapcsán a megszerzett ismeretéről beszámolni. A vizsgáztatóknak ugyancsak módjukban állt az egyes kiterőkben, kérdések alapján a hallgató ismeretei megalapozottságáról meggyőződni. Így nem csak a diabetesről a védőoltásokról esett szó, de arról is, hogy pl. milyen lehetőségei vannak egy csatolt községen működő védőnőnek, ha a gondozott csecsemőjének anyja munkanélküli és az apa alkoholistá.

Milyen szociális kapaszkodási lehetőségeket ismert, milyen információkkal tudja a Családvédelmi Szolgálatot segíteni, megannyi életszegű helyzetelemzések.

Az államvizsga eredményei egy kicsit az egész három év teljesítményének tükröképe. A 27 végző hallgató mindenkoruknak tudásszintje elérte a minimálisan elvárhatókat, így bukás nem volt. Örömmel könyveltük el, hogy 6 hallgató a komplex államvizsgán és a szakdolgozat alapján egyaránt az elméleti és gyakorlati felkészültséggel kiválóan felélt meg.

A diploma értékét mindenkoruknak az határozza meg, hogy az azzal rendelkező mennyiséget teljesít a gyakorlatban.

Elhelyezkedésük ismeretében többek pályáját nyomon követhetjük.

Nem kis örömmel és megnyugvással kezdtük az idei évben az újabb úttörő utat - a négy éves képzést -, melyel nagyobb lehetőséget kaptunk célpontaink megvalósítására.

A tervezett Egészségügyi Karba beilleszthető 4 éves védőnői képzésről elfogadott tanterv tartalmi megtöltéséről későbbiekben e lap hasábjain részletesen beszámolunk.

Dr. Horváth Boldizsár
kandidátus szakvételi helyettes

Menekül!

(Golyatabor 1993)

Helló fiúk! Szia lányok!

Üdvözlik benneteket a szombathelyi Egészségügyi Főiskoláról! Ez év szeptemberében is megrendezték a felsőbb éves hallgatók a gólyák számára az ismerkedési tábort.

A csütörtöki bemutatók után pénteken este 7 órakor került sor a megnyitóra. Hat csoportba osztották bennünket - az egymást mérégező első évfolyamosokat - a "pásztainkat".

A feladatok vidámságot varázsolnak a résztvevők arcára. A vétellelő legnagyobb része zenei anyagra épült. Eljátsztottuk az István a király című darab egyes részleteit, amihez a kelleknek a konyhaból szereztük be (pl.: a véres kardot, lekváros konyhákéhoz helyettesítette). Néhány gyermek- és népdalt modern zenei stílusban adtunk elő, így hallgathatta meg nagyszámú közönségünk a Kiskacsá furdik című éneket metal stílusban.

A következő pillanatokban összegyűjtöttük a helyzetet, mert "magányos" gyufaszálakat kötötünk egy címára. A TV népszerű Szereleskerék vetélkedője ebből a műkából sem maradhatott ki: köszöntsük Dörát (iskolánk tanulóját)! A megfejtendő rejtvények reklámszövegek voltak.

A késő este nyilvános program szombaton délelőtt városnézéssel egybekötött akadályversenyel folytatódott. A suli

melléki parkban felmérhettük távolugrásí teltségünket. A művelődési ház előtt sekák csodálkozására körjátékot adtunk el. A Föteren újságból hajtogatott csákót árusítottunk új 1 Ft-áért. Volt aki csak akkor "adományozott" nekünk pénzt, ha a csákót nem adtuk neki. Az osztrák turisták furosán néztek ránk, keregető magyar diákokról. Az utolsó feladatak egyikének köszönhetően aznap csak tiszta taxik száguldottak a városban, mert mi szépen lemostuk azokat. A tabor fénypontjáként ünnepséget rendeztek nekünk a szemközti sörözöben. A másodévesek nagylelkűségének köszönhetően a győztes csapat egy gólyával díszített tortát kehelezhetett be. minden résztvevő pezsgővel kocintott. Az estet az Epekövek Blues Band koncertje zárta.

Ezúton is köszönjük a gólyapásztoroknak a vidám és örökké emlékezetes napokat. Reméljük, hogy jövőre mi is érdekes és színvonalas szórakozást nyújthatunk a kezdőknek.

Birkás Zsuzsanna I. évf. Csordás Adrienn I. évf.

Diplomás Ápoló Szak hallgatója Diplomás Ápoló Szak hallgatója

Gólyák '93

Felvételizők adatainak alakulása az 1993/94 tanévben a POTE Egészségügyi Főiskolán

Hallgatói létszám az 1992/93. tanévben: 466 fő

Végzett hallgatók létszáma az 1992/93. tanévben: 89 fő

Felvett hallgatók létszáma az 1993/94. tanévre: 409 fő

Hallgatói létszám az 1993/94. tanévben: 786 fő

	Jelentkezők, pl. eljelenkeztek	POTE-ról elérnyí- lást kértek	Felvételi létszám	Felvételt nyertek
Dietetikus (N)	29	41	30	30
Gyógyszerész (N)	73	19	30	30
Szoci.munkás (N)	62	15	30	30
Szoci. munkás (L)	118	2	40	39
Védőnő (N)	70	66	60	55
Védőnő (L)	62		100	53
Dipl. Ápoló (N)	136	59	120	121
Dipl. Ápoló (L)	236		50	51
Összesen:	786	202	460	409

Tapasztalatom a védőnői összefüggő gyakorlatról:

Hibetlennek tűnik, de elérkezett ez az idő is: teljesítettük a nagygakorlatot, vagy a hat félévnek. Előtűnk az utolsó nagy megmérettetés, az államvizsga, aztán remélhetőleg 22 ifjú védőnővel gazdagodik a környék.

A legutolsó 13 hét koronázta előző 5 féléves tanulmányainkat. Gyakorlatban is tapasztaltuk mi is az a munka, hívás,

amit választottunk. 7 hetet falusi körzetben, 6 hetet városban töltöttünk. Megismertük ugyanannak a munkának a műságát, amely a körzetek elhelyezkedéséből és elterő összetételeből adódik.

Én egy várostól távol eső faluban töltöttem a gyakorlatot. Csökölve, ottan pedig helyettesíteti jártam egy másik

faluba, Kaposföre, amely már közel van Kaposvárhoz. A városi gyakorlatomat egy belvárosi, lakótelepi tömbben tölöttem. Csökölő lakosságának jelentős része cigány, így látogatásaink során nagyon érdekes volt megismerni életkörülményeiket. Itt a védőnőnek eredmény az is, ha sikerül elérnie a csecsemő vagy terhes számára olyan feltételek megtérítését, amelyek városban alapvetőek. (A viszonylag egészséges táplálkozás, tiszta környezet, gyógyszerek kiváltása.)

Látogatásaink alkalmával nagy területeket kellett bejárunk, gyakran kiépítetlen utakon vagy erdőben. Ismerték, tisztolták, bizalommal fordultak a védőnőhöz.

A két faluban különbösségeket tapasztaltam. Kaposfön, ahol régóta nincs állandó védőnő, kevesebb bizalmassak az emberek. Nem ismerik egészen a védőnő feladatait, kevesebbet járnak tanácsadásra.

A városi körzetben naprakész, korszerű tanácsokat várnak el. A csecsemőket házi gyermekkorvos látja el, aki gyakran látogat. Itt sem felesleges a védőnő munkája, hiszen - a gyermekkorvos tanácsai kívül is szívesen veszik az információkat.

A legnagyobb különbségeket a tanácsadásokon tapasztaltam. Falusi körzetben a havi egy MSZSZ-en kívül a védőnő önmű tanácsadást tart. A tanácsadáson gondozásra veszi a terhest, kísérőnőkkel látja el, alapvető laborvizsgálatokat végez. A tanácsadó helyiségeben a védőnő a kismamával egyedül van, négyeseműköt beszélgetés során próbálják megoldani a problémákat.

Városi tanácsadásokon nem igazán éreztem otthonosan magam. A csecsemőtanácsadást minden alkalommal a gyermekkorvos tartja, jelen van az asszisztense és a védőnő. Általában az orvos adja a tanácsokat, a védőnőnek csupán adminisztratív munka jut. Ezen kívül a tanácsadásokon gyakran jelentek meg olyan csecsemők, akik nem a védőnő körzetébe - csupán a gyermekkorvos praxisába - tartoznak. A tanácsadáson megjelent csecsemők egy részét így nem ismeri a védőnő. Természetesen a saját körzetben is vannak csecsemők, akik nem az adott gyermekkorvoshoz járnak, így a védőnő velük nem is találkozik a tanácsadáson.

A terhesnácsadás a központi terhesgondozóban zajlik. Itt általában nagy a forgalom, így nehezen adódik négyeseműköt beszélgetésre lehetőség.

Ügyhiszem a házi gyermekkorvosi rendszerben a védőnőnek kevesebb feladat jut és ez leginkább városban érzetlenítő hatását.

Mindkét körzetben szívesen jártam gyakorlatra. Sokat tanultam a védőnői munkáról, az emberekkel való bámasnőiről oktatott védőnőiről.

Órdogh Gyöngyi
III. évfolyamos hallgató Kaposvár

A hivatás gyakorlása

Az egyre intenzívben bővülő diplomás ápolóképzés nem kis feladatot ró a klinikai, kórházi gyakorlóterületekre. Ha meg akarjuk valósítani az elméleti és a gyakorlat egységet, akkor egyaránt számba kell venni azokat a lehetőségeket, hogy az oktatás során szerzett elméleti tudást hogyan tudja a hallgató (tanuló) megvalósítani a gyakorlatban. A "hogyan"-on van a fő hangsúly!

A diplomás ápoló nem attól válik igazán diplomássá, hogy az előírt vizsgakötelezettségeinek eleget tesz, hanem attól, hogy hogyan alkalmazza ismereteit: egyszerű a tanulócévek során, másrészt az általa választott munkaterületen.

A gyakorlóterületek kiválasztása nem egyszerű dolog, mert bizonyos mértékig meg kell felelni a személyi és tárgyi feltételek elvárásainak. A feltételek hallatán egy-egy intézmény gyakran elárkózik a diplomás ápolók fogadásától, mások örömmel üdvözlik a fejlődésnök ezt az újat. Nem mindenütt alakult még ki a változatás igénye - ők inkább vállalják a hagyományos értélemből vett és működő ápolási módozatot. Szerencsére egyre több olyan ápolási igazgató, vezető főnövér áll az intézetek élén, akik fel tudják mérni ennek fontosságát és segítő, támogató kezét nyújtanak e nemes feladat meghonosítására.

Hogy milyen ápolók hagyják el a főiskola falait, abban döntő szerepe van a gyakorlóterületeknek. A képzés óraszáma 4870, melynek fele 2300 óra a gyakorlati képzés. Az osztály szellemisége, igényessége alapvető meghatározója a gyakorlatot végző attitűdjének.

A tanároknak, oktatóknak, gyakorlatot vezetőknek nincs nemesséből feladata, mint a választott pálya szépségeit, nehézségeit megismertetni a hallgatókkal, hogy munkájuk eredménye: emberszerető, dolgozni tudó személyisége kiállítása legyen.

Az ápoló alapvető feladata az ápolás-gondozás, a beteg segítése, vezetése, támogatása és nem mechanikus végre-hajtója az orvosi utasításoknak.

Önálló szakterületet csak úgy tudja méltó rangra emelni, ha önmagához érte a legtöbbet.

Válljon értékké az ápolás, de ez csak úgy érhető el, ha ezt nap mint nap igazolja. Ennek legadékibb mutatója a beteg (kliens): a muga megelégedettségevel, hálás tekintetével, a bizalmával, stb.

Az ápolószemélyzet, ha az eredeti funkcióját az ápolást teljesít, annak minden összetevőjével és nem keresi más szakmától (orvos) átvett feladataikkal a társadalmi elismerést, hanem saját tudományán belül azt nyújtja az egyénnek, családnak, közösségnak, stb., amellyel elégedettek lesznek, olyan elismerést vív ki magának, melyet eddig nem kapott meg.

Ebben tud segíteni legtöbbet a gyakorlóterület.

Sasváriné Bojtor Anna
Pécsi Tagozat Dipl. Ápoló Szak adjunktusa

"A szívem majd kiugrik"

Az első évfolyam a második felében az eliségely nyújtás hoz kapcsolódó gyakorlatot a kaposvári Mentoállomáson töltötte. Egy-egy napra voltunk beosztva, 2-3 személy egy szerte. mindenkor ránézett a sor, de sorsolás döntötte el, hogy ki mikor megy.

Engem másodszorra húztak ki és nem is rohamkocsival, csak egy szállító mentővel mentem ki, de így is eléggy izgultam. "Csak" egy kifordított térdizületet kellett a balesetre szállítani. Majd visszamentünk az állomásra. Hamarossan jött az ismerősök hosszú, sok rövid jelzés. Asorsolás alapján nem én mentem ki a rohamkocsival. Pár perc és újabb jelzés. Hajmáson gyógyszermezgezés. Szíreuma bekapszol, a szívem majd kiugrik, pedig most tanultuk mit is kell csinálni, attól függ - és egyéb gondolatok kavartottak a fejemben.

Hosszú út, de még mennyire, az idő repül. Végre Hajmás! Megtaláljuk a cimet. A kapuban mondjuk így: etnikum áll, egy kb. 30-35 éves nő, nem modell típus, a földön él, és vörös vizzel locsolják nyakon.

Szerencsétlen nő, ha mást nem is, de egy tödögnyiladást összeszedhet. Az elmondás: többfélle gyógyszert is beszedett. A mentőápoló szerint jöhét a hordagy.

Semmi súlyos tünet, gondoltam. Irány a III. belgyógyászat. Miután tuláltunk, egy nővér, aki felvette a beteget, kérdezgettük. Az ülveletről, a gyermekéről és Kunadáról beszélt. A nővér elment orvost és ápolót keresni a gyomormosáshoz. Az orvos ideért, a nővér nem. Persze itt voltunk mi segítségekkel. Elökészítés és kivitelezés - megtanultuk. Itt a ragyogó alkalm, élelet menthető, szódd össze magad - mondottam magamban.

Hát nekiláttunk. Le is kellett fogni a beteget, hisz nem mondható el róla, hogy együttműködő lett volna. Igy a szonda lenne, a többi a mi dolgunk.

Persze a fináléban már nem mi játszottuk a főszerepet, megérkezett az elvészettnek hitt felmentőscsor.

Mi szerényen tiszálhunk. Hát aki ezt az elmenyt áteli, megéri, milyen a mentős élet.

Illés Beáta
II. évfolyamos hallgató Kaposvár

"Egy kis kiruccanás dietetikus módra"

1993. április 20-án egy szép tavaszi napon mi, az első dietetikusok szakmai gyakorlatra indulunk. Meglátogattuk Ny.- Magyarország Élelmezési üzemét, ahol az elnelelt órákon hallottukat láthattuk a gyakorlatban.

Egy kirándulás átlagos nehézségeit leszámítva kifinomultan indult a csapat.

Első állomásunk a Marcali Tejüzem volt. Az üzem általános tudnivalóról az üzemvezető tájékoztatott bennünket. Megnéztük a Balaton és az Óvári sajtok gyártásának egyes részeit, valamint a Túró Rudi készítésének folyamatát. Az üzemeltetés végeztével megkóstolhattuk az üzem friss termékeit.

Újra buszra szálltunk és Nagykanizsa felé vettük az irányt. Ott a ZALACO sütőipari üzemet tekintettük meg. Itt is szívélyes fogadtatásban volt részünk, bemutatták a kenyér és péksütemények előállításának fázisait, az üzem felépítését. Ebben az üzemben gyártják a soják által kedvelt Bonbonet, Grandolettit, Rolettit és még sok más finomságot. Látogatásunk során a Roletti, fagylalttölcser és ostyagyártás folyt. Ezeket a termékeket exportra is gyártják, amit izleses csomagolásuk is elárult.

Az estét már Zalaegerszegen töltöttük. A szállás "hirtékba vételle" után várásnálcsére indulunk. Másnap reggel az ország egyik legmodernebb tejüzemébe, a Zalaegerszegi Tejipari Vállalathoz látogattunk el. Itt meggyőződhetünk a modern tejüzemi technika vivimányairól. A sajtot korszerű svájci gépek állítják elő, minimális emberi beavatkozású. A stadion nagyságú üzemben egyszerre 17 000 liter tej feldolgozására képesek - ennyi tejet egy ember kb. 15 év alatt fogyaszt el, ha naponta egy literet iszik - 3-4 ember közreműködésével. Az üzemben gyártják a Pamónia sajtot, de emellett a várost és könyökét más tejtermékekkel is ellátják.

A következő állomásunk a változatosság kedvéért a Cserni Tejipari Vállalat, ahol a tejgyártás technológiáját figyelhettük meg. Ez a cég egy osztrák-magyar közös vállalat. Itt gyártják többek között a Marksjet és a Milky way csokoládet. Kirándulásunk végső célja Mosonmagyaróvár, hangulatos kisváros a nyugati határszélén. Híres Agrárudományi Egyeteméről Dr. Szegedi Jenő mikrobiológus jóvoltából megismernedhettük az egyetem életével. Tájékoztatásról kaptunk a különböző tagozatok kutatási területeiről, feladatairól. Megnéztük az egyetem laboratóriumait és az egyetemi állattartományt.

Nem lett volna teljes a kirándulás, ha nem látogantunk meg egy húszszemét is, ezért megnéztük a mosonmagyaróvári Starter Kft-t, a Kaiser termékek hazai töltőhelyét. Az üzem szívélyes vendéglátását mutatja, hogy már előző nap közelről várta minket. Megérkezésünkkor tanuljuk lehetünk az általunk is elfogyaszott szalámik és kalászok gyártási folyamatainak.

Mosonmagyaróvár után visszatérünk Pécsre. Úgy gondoljuk, a kirándulás hasznos volt, segített megismerni élelmiszeriparaink technológiáját. Ezuton is szeretnénk köszönetet mondani dr. Kovács Árpád adjunktus őrnak, a főiskola vezetőségenek és a vállalatok vezetőinek, hogy lehetővé tették számunkra ezt a kirándulást.

Kajati Viktor
Kálovics Szilvia
Fejős Szilvia
Garay Eszter
Pécsi Tagozat Dietetikai Szak III. évfolyamos hallgatói

A "rokonaink" jártak nálunk

1993. március 2-5. között a közép-finnországi Jyväskylä Házjártási Tanárképző Főiskolájának hármoniagói küldöttsége látogatott el a Pécsi Tagozat Dietetika Szakára (Anja-Lisa Mattila, Tina Toponen és Hilpi Kilängä).

Az iskolával az elmúlt év márciusában kötöttünk szerződést hallgatói és oktatói cserelátogatásokra.

Itt tartózkodásuk alatt hallgatóinkat megismerettük a hazájuk táplálkozási szokásaival, az ottani iskolarendszerrrel, illetve a saját iskolájukkal.

Programjaik között szerepelt a szak oktatásának bemutatása, tankönyhai gyakorlatokon való részvétel, élelmiszeripari kutatóintézet meglátogatása, az egyetem épületeinek és az egyetemi múzeumnak a megtérítése. A hivatalos programok mellett vásznérés, műzeumlátogatás, családiás vacsorák, hangverseny tette hangulatossá a nálunk töltött hetet. Megértsítettük a közös akaratot, amely szerint a kapcsolat tartás mindenkit iskola számára fontos.

Dr. Figler Mária
a Dietetika Szak vezetője

Feed-back

1993. nyarán hallgatóink területi gyakorlatáról írt védőnői oktatói visszajelzések szerint a szombathelyi hallgatók felkészültsége nagyon jó. Előképzettségük alkalmassá teszi őket arra, hogy emberekkel jó kapcsolatot terentsenek, a védőnői preventív munka gyakorlati kivitelezésben aktívan részt vegyenek. A sok közül izelítőül két oktató védőnő hozzánk írt leveleiből idézünk:

"Köszönjük a megtiszteltetést, hogy a nyári gyakorlaton foglalkozhattunk leendő védőnökkel. Felkészültségekhöz csak gratulálni tudunk. Mivel a hallgatók gyakorlati ideje alatt mi is csak a munkánkat végeztük, így kérünk, hogy a nekünk szánt pénzt a főiskolai képzés bármely területére használjátok fel."

Üdvözlettel:
Boros Miklósné védőnő sk.
Géczi Lászlóné védőnő sk.

Lászár Tünde III. évfolyam Kaposvári Védőnő Szak

Mező Édina IV. éves szoci. munkás, Szombathely

Bíztatás

Elmúlnak ifjú éveid
Remények - melyek elfákulva
Záródnak be hű szíved
Sebesült karntájába - néha
Ébredeznék. Emlékük eleven.
Búcsút nem mondanak neked soha.
Emlékszel. Emlékezz! Nem csak
Teljesítetlen álmok. A te bírodalmad.

Pillanat

hangos a szó
ha jelez a bőr
pihenő áldozat
melegje ör

a gondolat mela
ha szuszog a csönd
elmelülít összinte
álmokat önt

s remeg

Hollandia - kihívások az egészségügyben

Herringenbosch, eza holland kisváros nemesak történelmétől nevezetes, hanem immár második alkalommal megrendezésre kerülő Nemzetközi Közösségi Ápolási Konferenciának is a helyszínené válta 1993. április 1-2. között.

A színvonalasan megrendezett, kellemes légkörben zajló találkozó valamennyi résztvevőt megelégedettséggel töltötte el.

A konferencia lehetőséget nyújtott egy nemzetközi információcsere és az eddig végzett kutatási eredmények bemutatására. Az ülésszakok témái nem titkos szandéka volt, hogy felvázolja azokat a nehéz körülményeket, költségvetési megszorításokat, amelyeknekhezitik a közösségi ápolás fejlődését.

A világban mindenről egyre nagyobb az igény az othoni ellátás, gondozás iránt. Ez a tendencia egyben társadalmi érdekké is.

A pénzügyi források jobb kihasználása érdekében megnőtt a közösségi ápolók szerepe, ugyanakkor hangsúlyt kapott az egyen, a család, a klientszerepvállalás is saját egészségük védelmére.

A közösségi ápolóknak egyre nagyobb társadalmi igénytelnyel kell szembeszínüük, hogy meg tudjanak felelni az elvártaknak.

A holland kormány maximálisan támogatja a különböző háziápolási szervezetek tevékenységét. Arra törekszik, hogy a meglévő rendszerek együttműködése erdekeiben egy új társadalmi biztosítási rendszer kidolgozásával, annak bevezetésével a lakosság egészségügyi szükségleteit mind jobban kielégítse. Cél, hogy az egészségügyi ellátást végző szervezetek és a biztosítótársaságok szereződést kössönök egymással. Megteremtve annak lehetőségét, hogy a páciens a rendelkezésre hozzájött pénzügyi segélettel, amellyel saját maga szervezi meg othoni ellátását, minél hatékonyabba válik az othoni ápolás, a minőség biztosítása mellett. A közösségi ápolásról egy többoldalú kapcsolatot válik és egyre fontosabb lesz az adott szolgáltatás és a különböző szervezetek közötti viszony. A kormány feladata, hogy biztosítja ennek lehetőségét, ugyanakkor a felelősség általévődik a helyi önkormányzatokra és a helyi egészségügyi szervezetekre, ügynökségekre. A tervezet mottója: a jó minőség, a lehető legalacsonyabb ár!

Ez kihívást jelent a közösségi ápolóknak, bizonítaniuk kell az ápolás pozitív hatásait az egészségügyi rendszeren belül és fel kell mutatniuk a gondozás plusz értekeit. Jelenleg is sok figyelmet szentelnek a gondozás minőségére, amelynek jövőszére a gyógyításból - a kuratív jellegű szaktevékenységből áll, de nagyobb gondot kell fordítani a preventív jellegű ápolásra, amely ugyan sok pénzbe kerül, de hosszú távon megtérül és eredményes.

Betekintést kaptunk a háziápolás nemzetközi összehasonlítható elemzéséről Mrs.A. Kerkstra, Ph.D., az utrechti Alapellátási Intézet képviselőjéről, aki összehasonlítható elemzést végzett Hollandiában, Belgiumban és Németországban a háziápolás minősége, az ápolók munkahelyi megelégedettsége és a betegek száma között. Az arányos mérés és működés ellenére a három országban eltérés mutatkozott az

ápolás-gondozás igényével kapcsolatban. Belgiumban sok a beteg és nagy a fliggéség az ápolás-gondozás területén, miközött Németországban több háziápolást nyújtanak, addig Hollandiában a meglező jellegű gondozást helyezik előtérbe. Nincs különbség a higiénés és technikai feladatakat érintő kérdésekben. Hollandiában a közösségi ápolók nagyobb autonómiai, szervezettséget, szakmai továbbfejlesztést szerezték meg.

Elsmerésekkel méltó eredményt mutatott be A. Biemond, M.D. a folyamatos ambulans peritonealis dialízis (CAPD) kezeléséről, amelyet maguk a betegek is végezhetnek megfelelően képzett közösségi ápolói irányításával. A cél az volt, hogy növeljék azoknak a betegeknek a számát, akik otthonukban is meg tudják oldani a peritoneális dialízis kezelést és minél később kelljen náluk kórházi haemodialízist alkalmazni. Az eredmény igazolta, hogy ha nem végeztek volna a CAPD kezelést, akkor a 10 paciensből 7-en haemodialízise szorult volna. 1 pacienst az ország othonába kellett volna helyezni állandó felügyeletre és 2 paciens semmiféle dialízisben nem részesíthetett volna.

Bebizonyosodott az a tény, hogy a speciálisan kiképzett közösségi ápolók ezzel a módszerrel egyre több ember életét hosszabbítják meg. Ugyanakkor betegkimelő és kevésbé költséges eljárás is.

Az előadások számtalan lehetőséget nyílt néhány ápolástechnikai eszköz megtekintésére (beteglágy, betegemelő, betegszállító kocsi, stb.), amelyek könnyítik az ápoló munkaját és komfortosabbá teszik az erre rászoruló betegek közelzetét. Ezek az eszközök elsősorban az othoni ápolást szolgálják, melyek beszerzése is viszonylag könnyen elérhető. Nagyszámu szakirodalmi anyag megvasárlására is volt lehetőség, vagy megrendelésüttől bárki számára hozzáférhető.

A színes, változatos, értékes kutatási eredmények egyben hangsúlyt is gyakorolnak, hogy egyre nagyobb szükség van a közösségi ápolókra, nagyobb gondot kell fordítani a preventív jellegű gondozásra, mert azáltal válik egy ország gazdagabba, ha minél több önmagát ellátó tudó ember él saját othonában.

Ügyérzsem, csak köszönhetetlenül tudok minónnan azon kismagyar csoport nevében, akik ezen a konferencián részt vettek.

Betekintést kaptunk a nálatuk sokkal fejlettebb országok egészségügyi ellátásába, ugyanakkor rávilágított arra is, hogy hazánkban is adottak a lehetőségek egy színvonalasabb alapellátás, közösségi ellátás megvalósítására. Ehhez nemesek ám a fedezet szükséges, hanem a meglévő személyi, tárgyi feltételek tüdőtelenül átszervezése a szakképzés átalakítása, melyvel hatékonyabba tehetjük az ápolás-gondozás színvonalát.

Sasvári Bojtor Anna

Pécsi Tagozat Dipl. Ápoló Szak adjunktusa

Egy TDK Konferencián résztvevő tapasztalatai

A diákok jellegzetességeit bemutatni falán feleslegesnek tűnne mindenki számára. Nem is a minden nap ismertetések, életünk szerves részeit szeretném esetelni most, hanem azokat, melyek csak egyes diákok számára ismerősek: a tudományos élet velejárói.

A fiatalság egyik jellemzője a lelkedesedés, a kívánesítés, a tudásvágy. Aki nem elégzik meg azzal, amit tanáraitól és a tankönyvekből elsajtálhat, annak lehetősége adódik a kutatásra, új dolgok felfedezésére, kisebb-nagyobb építőelemmel hozzájárulhat a tudomány fejlődéséhez.

A másfél év megfigyelését összegezve magam is, mint más száz még száz diáks, felkészültem a TDK Konferenciára egy 10 pereces előadással. Néhány feladat sűrűn megfigyeléseket, összefoglalni következtetéseket illetően rövid formában - ez senki számára nem kétséges. Mégis szerenes éven volt, mert ezzel az előadással részt vettet a POTE-HTDK-n, az OTDK-n Pécsen és az Egészségügyi Főiskolák TDK-ján Pesten. Igy lehetőségeim volt sok előadást meghallgatni és két különböző szervezést, értékelési módszert megismerni.

Betekintést nyertem az aktuális témákkal kapcsolatos legújabb felfedezésekbe, megvitatható álláspontjaimat a diákkörök kollégákkal.

Összehasonlíta a két különböző helyszín előtér szervezését el kell panaszolnom báratot: míg Pécsen mindenki számára 15 percet biztosítottak - 10 percet az előadásra és 5 percet a vitára -, addig Pesten 5-6 előadás elhangzása után jutott 15 perc ezek megvitatására, ami hárányos volt talán mindenkiére nézve. Szerintem akkor koll megvitani a témát, mikor mindenki kikristályosodott a kérdés. Mire a hal előadás elhangzik, az elsőtől sok minden elfelejtünk, az idő telik, tehát az utolsókra nem marad elég idő, vagy nagy

csúszások jönnek létre (ez be is bizonyosodott).

Ezt azért tartom fontosnak, mert jó volna figyelembe venni. Legyen mindenkinél egyforma esélye állításai megvédéséhez.

Egy pozitívum, ami a Pesti TDK-t, a főiskolások megmérhetetlenséget illeti, az volt, amit Pécsen az orvostanhallgató diákkörökkel ideálisanak találtunk: a TDK-nak nem verseny formájában, hanem - mint a kongresszusokon - megismeretlés céljából tartott előadássorozatnak kellene lennie.

Pesten kedvezőbbnek éreztem azt, hogy minden előadó dicsérelben részesült - oklevélet és egy szimbolikus összeget kapott jutalmul. Azonkívül hét kategóriába soroltak diákköröket és előadásuk megtartására adtak lehetőséget különböző szakmai körökben, vagy megjelenítés céljából előadásuk átdolgozását javasolták, illetve a következő TDK-n zsűritagként való részvételre választottak ki két diákköröt.

Igy tulajdonképpen mindenki gazdagabb lett szakmai téren is és az értékesnek bizonyult információk terjesztése lehetségesse vált.

Szakmai szempontból mind a pécsi, mind a pesti TDK nagyon sokat nyújtott, megerősített, szemléletbeli előrelésekkel és hasonlóságokat segített felfedezni, a következő lépések előttében támaszom volt.

Fiatalabb diáktársaim figyelmébe ajánljam azokat az óriási lehetőségeket, melyek egy diákkörös hallgatóinak rendelkezésére állnak.

Ideális volna, ha egyre többen vennének részt a kutatásokban, eredményeikről beszámolva társaiknak.

Lázár Tünde III. évf. hallgató, Kaposvár Védőnő Szak

Szociográfiai tabor - Csesztreg

A II. évfolyamot úgy fejeztük be, hogy tanrendi gyakorlaton vettünk részt Csesztregen. Csesztreg Zala megyei kis falu, nem messze a szlovén határtól. A település képe nagyon érdekes. A falura jellemző a "köz"- os építkezés, ami azt jelenti, hogy két párhuszamos utca között szűk kis földutak vannak, amelyek mentén szintén házakat építettek.

Gyakorlatunk lényege az volt, hogy felmérjük a falu szociális helyzetét, intézményrendszerét. Az évfolyamunkon belül csoportokat alakítottunk a feladatoknak megfelelően. A csoportok a falu szociálpolitikájával, egészségügyi ellátásával, az értelmi ségi és a kultúra helyzetével, a vállalkozásokkal és a gazdasági szervezetekkel foglalkoztak. Illetőleg volt egy csoport, aikik humán-ökológiai kérdőíveket tüntetnek ki a falu lakóival - véletlenszerű mintaválasztással. Erré azért volt szükség, mert a falu határában tájvédelmi területet és egy tavat akarnak ki-állítani.

Ezeken a csoportos feladatokon kívül mindenki készített interjút munkanélküliekkel, felhasználva a szociális munka-

interjúkészítésnek módszereit. Ahogy az országban, ebben a térségen is jellemző a munkanélküliség, magas aránya, itt az országos átlagnál magasabb 23-26%.

A feladatok és ezek átbeszélésük alapján képet kaptunk a faluról. Csesztreg mindenkorban fejlődő tendenciát mutat. Egészségügyi hálózata nagyon fejlett, egészségház, gyógy-szertár működik a faluban. A kulturális életről ugyanez nem mondható el. A művelődési ház - filmvetítéssel és bálokot kívül nincs kihasználva. A szociálpolitika, szociális ellátás szintén fejlődő képet mutat. Ott tartózkodásunk idején fogadták el a képviselőtestület a szociális törvény helyi rendelekeit,

Fontos megjegyezni, hogy a falu lakói - a képviselőtestület üléseiről, egyéb eseményekről - a helyi kábeltevénen keresztül tájékoztatják.

A gyakorlat mindenkorban előnyös volt, hiszen kipróbáltuk magunkat az életben, hogyan tudunk kapcsolatot teremteni, beszélgetni emberekkel. Szintetizálva immár a gyakorlatban is alkalmazhattuk az elmeleti is-

mereteket, melyeket: - szociológia, - társadalompolitika-szociálpolitika, - jog, - egészségügyi, - népegészségügyi-pszichológiai, szociális munka elnölet-gyakorlat tantárgyakon beül szerztünk. A falu lakói és vezetése nagyon kedvesek voltak, szívesen fogadtak minket.

Meghívást kaptunk a hétfégi bálba és szabadteri szalon-nasítón is részt vettünk.

A szakmai tapasztalatokon kívül egyéni elminényekkel is gazdagodtunk.

Szombathelyi III. éves szociális munkás hallgatók

A felnőtt félfoldali bénult beteg vizsgálata és kezelése

1993. nyarán a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozata Gyógytornászakának oktatójával kétet vettünk részt egy háromhetes, nemzetközi szintű tanfolyamon az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetben. A Magyar Gyógytornászok Társasága és a Joint Distribution Committee által szervezett és támogatott tanfolyam témája "A felnőtt hemiplegiás beteg vizsgálata és kezelése" volt, vezetője az izraeli Elia Panturin.

A félfoldali bénultak kezelésére használatos Bobath módszert Magyarországon közel két évtizede ismerjük és tanítjuk a gyógytornász hallgatóknak.

A módszer kidolgozói: Bertha Bobath gyógytornász és Karl Bobath neurológus, a 40-es évektől kezdve fejtették ki tevékenységüket, tehát a módszer 50 éves múltra tekint vissza.

A Bobath módszert lapokat ismertük és oktattuk a főiskolán, a módszert fejlődésében látni és hatékonyságát megújítani a kurzus alatt volt módunk.

A tanfolyam új szemléletet képviselt a félfoldali bénultak rehabilitációs konceptiói között:

- funkcionális és tüneti kezelés alkalmazása, a funkciók minőségi fejlesztésének kihangsúlyozása a mennyiségi szemléletmódot helyett,
- a 24 órás kezeléselvénék kihangsúlyozása,
- biomechanikai törvényszerűségek, a manualterápiás ismeretek, az izometrózis elvérnek érvényesítése a kezelésben, a proprioceptív és taktilis stimulációk alkalmazása.

A módszer hatékonysága arányos a kezelő team ilyen irányú képzettsgével, felkészüléssel, így ennek birtokában megvalósítható a 24 órás kezelés. A beteggel foglalkozó minden személy (orvos, nővér, gyógytornász, logopédus, pszichológus, hozzártozó, stb.) minőségeiben megfelelő módon kell hogy foglalkozzék a beteggel. Az ismeretek

elsajátítását különösen a team részére tanfolyamok biztosítják, a hozzártozókat a mozgásterapeuta válogatja fel.

A Bobath módszer a normális, ép mozgásokra, mozgásszabadságra, az ép mozgástejjelőrére épül, ezek ismeretének birtokában a patologias tartás- és mozgásminták feltérképezése, ezek betegén való leépítése, a tőlük való távolítás (régen RIT = reflexgátló helyzet) szolgálja az újból normális mozgás és tartás kialakítását.

A módszer lényege:

a patologias tartás és mozgás minták,
a tonusfokozódás
fixáció kiküszöbölése, korrekt, minőségi munka során.
A kezelés mindenkor tonusállapotban, annak változásához igazodik.

A mozgásteréptánk működésben történik, nem izolált, öncélú gyakorlatok, fektetések végeztetését jelenti. Egy kezelés során egy funkciót, pl. oldalra fordulás, probláunk fejleszteni. A beteg önmű teljesítményeink felméréssel kezdve, a funkció helyes sorrendiségeit, minőségeit elfogadható kivitelezési módját alakítjuk ki, s a kezelés a funkció fejlesztésének, minőségenek lemérésével zárul.

Kiemelten foglalkozunk a vállproblémákkal, pl. rajdalmás váll kezelésével, melynek megoldási módja igen hatásosnak bizonyult. (A módszerben proximális résznek minősülő törzs, lopoeia mozgatással, mozgással előkészítve a gleno-humerális izület izolált mozgását és manuális alátámasztás alkalmazásával a fájdalom felépítét kivédhetjük.)

Hatékony segítséget jelentett a tanfolyam a hemiplégias beteg járástanításához, a centrális facialis parsis, a Pusher szindróma, a hypotonik kezeléséhez, a funkciók összetevőinek, pl. a gondolkodás fejlesztéséhez. A funkciófejlesztés új szemléletmódját a gyógytornász hallgatók a harmadik félévben 55 órában tanulhatják tanózatunkon.

Tóth Klára

Zalaegerszeg Gyógytornász Szak tanársegéd

Egy új főiskolai szak a kezdet kezdetén

Az oktató szemével:

1993. szeptember 6-án mint mindenhol az országban, úgy Zalaegerszegen is kezdetét vette a diplomás ápoló hallgatók oktatása.

Hosszas előkészítő munkák során megfoglalmazott feladatak és célok megvalósítását kellett elkezdenünk. Ápolási filozófiánknak megfelelően az új szemlélet kialakításával alapoztuk meg az ápolás oktatását. Ebben a munkában nagy segítséget kaptunk Doris Medly professzorasszonytól. Ő az ápolási disziplína alapjairól beszélgetett a hallgatókkal.

A beteggel, klienssel való kommunikáció, korrekt bánásmód, szabályosan kivitelezett beavatkozások, szükségletek fémnérésé és kielegítése, helyes önműsor értékelése igen komoly és nehéz feladat. Ezeknek az ismereteknek az oktatása és elsajtatása több tudományterületről származó tudásanyag integrálását feltételezi.

Oktatói munkánkban törekünk a jó tanár-hallgató kapcsolat kiakasztására. Úgy gondoljuk, hogy ennek talaján eredményesebb lesz a tanítási-tanulási folyamat. Nagyon fontos számunkra, hogy a kiscsoportos gyakorlati oktatás keretében a hallgatók nyíltan beszéljenek tölünk, az öket ért pozitív vagy negatív élményekről.

Természetesen a sok tanulás mellett elengedhetetlen a hagyományok építése, a főiskolai élet fellendítése. Hasonként megrendezésre kerülő kötetlen beszélgetés keretében gyűjtük össze az ötleteinket és felkészülik ezzel megszervezésre. Reméljük, hogy az "Összekötő" című lap következő számában már nemcsak további terveinkről, hanem eredményeinkről is sikerül beszámolunk.

POTE Egészségügyi Főiskola
Zalaegerszegi Tagozata Diplomás Apoló Szak

Hallgatóink a tudomány mezsgyéjén - TDK konferencia

1993. február 25-27. közötti rendezte meg a Pécsi Orvostudományi Egyetem a Tudományos Diákkiói Havi Konferenciát az elméleti témák előadásában.

Az Orvosi Karról 4 fő vett részt a III. évesek közül, II. éves csak a főiskoláról volt. Az Egészségügyi Főiskolai Karról hétfő III. éves és egy II. éves szerepelt. Ez nem osoda, hisz 2,5 év van még a hátról mögött, s bizony nem könnyű VI., ill. V. évesekkel megmérközni.

Reméljük, az indulási rajt feltételében különözőségei, s ennek konzekvenszási nem szegík kedvét hallgatóinknak.

A Bíráló Bizottság - átlátható üzemi eljárásukat - külön értékelte a főiskolai résztvevőket. 1993. március 4-én Dr. Kellermayer Miklós oktatási rektorhelyettes ürítette ki a díjakat, okleveleket, és ezzel azt a lehetséget, hogy hárrom hallgatóink bejuthasson az ÖTDK-re.

I. díj Lázár Tünde II. évf.
Kaposvári Tagozat (védőnő)
Témavezető: Hörcsik Edit

II. díj Gyulasi Bernadett III. évf.
Szombathelyi Tagozat (védőnő)
Témavezető: Andits Miklós

III. díj Domjan Ildikó III. évf.
Szombathelyi Tagozat (védőnő)
Témavezető: Hodács László

További résztvevők voltak:
Domjan Katalin III. évf.
Szombathelyi Tag. (védőnő) Témavezető: Major Miklós
Dószpot Andrea III. évf.
Szombathelyi Tag. (védőnő) Témavezető: Erdős Sándor

Falzer Ágnes III. évf.
Szombathelyi Tag. (védőnő) Témavezető: Horváth Boldizsár
Borbély Judit III. évf.
Szombathelyi Tag. (védőnő) Témavezető: Horváth Boldizsár
Oláh Adrienn III. évf.
Szombathelyi Tag. (védőnő) Témavezető: Horváth Boldizsár

Az 1993. április 15-17-én megrendezett Országos Tudományos Diákkiói Konferencián az Egészségügyi Főiskolai Karról a POTE különdíját a legjobban szereplő Gyulasi Bernadett, a Szombathelyi Tagozat III. évfolyamos védőnő szakos hallgatója kapta.

Gratulálunk hallgatóinknak, akik el mérték induláni elsőként a kihívást és megmérte a résztvevőkkel a valóságnak feltett kérdésekre megkíséreltek választ keresni, témavezetőik segítségével, akiknek ezúton mondunk hálás köszönetet.

Köszönjük Dr. Ludányi Andrea egyetemi adjunktusnak, hogy sok faradságos munkája mellett a főiskolai hallgatók résztveletet is szíven viselte, dolgainkat rendezte.

Rendhagyó segítségeséget körön köszönjük Dr. Nagy Judit professzor asszonyának mindenkorban, amit hallgatóink szellemi gyarapodásához nyújtott.

Az Egészségügyi Főiskolák Országos Tudományos Diákkiói Konferenciáján 1993. április 29-30-án részt vettek a Pécsi Tagozat Dietetikai Szakáról:

Kovács Ildikó III. évf. Témavezető: Dr. Figler Mária

Major Rita III. évf. Témavezető: Dr. Koródi Oszkár

Esszényi Krisztina III. évf. Témavezető: Dr. Kovács Árpád

Kovácska Zsuzsa III. évf. Témavezető: Dr. Kovács Árpád

Kaposvári Tagozat Védőnő Szakáról:
Lázár Tünde II. évf. Témavezető: Hörcsik Edit
Valamennyi résztvevő elérte az elérhető oklevelekben részesült. Külön elismerő oklevelet kaptak a témavezetők is.

Az ápolástan hallgatók és oktatók vallomásai

- Emlékszem olyanra, aki sírva fakadt az éjszaka kellős közepén: ezt nem bírom tovább, mondta. Emlékszem olyanra, aki vállat ránkitott, amikor félve kérítők, adjon már fűjdalmesíllapotot a néhinek, mert nem lehet aludni a szenvedő nyögéstől. Emlékszem olyanra, aki minden szabad percében festette magát, mert orvosférje lesett. Emlékszem olyanra, aki homlokot töröt, meleg tenyérével aratt smitott. Nem szult egy szót sem, mégis tudni lehetett minden rendben lesz...

- A középiskola után két évig kórházban dolgoztam, így igazán tudom, hogy ez az, amit akarok - mondja Szabó Eszter, a főiskola új szakának egyik hallgatója. - Nagyon fontosnak tartom ezt az iskolát, mert ahhoz, hogy megváltozzon az egészségügyben dolgozó ápolókról a megtétel, sok mindennek történnie kell. A tudás, melyhez a magas szintű szaktudás mögörszerzéshez tanulni kell, megfelelő tanárktól, minél több gyakorlattal. S egyszer el kell jönnie annak az időnek is, amikor a tudásunkat négfizetik.

- Számonra nagyon fontos a beteg, hogy segíteni tudják rajta, hogy mellette álljanak, hogy beszélgessek vele, hogy feledéssel vele a kiszolgáltatottságból fakadó rossz közérzetet, felelmét, hogy meg tudjam magyarázni, mi miért történik vele, hogy a legnehezebb helyzetben is jusson ereje egy másolyra. Ezért akarok tanulni, minél többet tudni - veszi át a szót Kecznéki Szilvia.

- Én más oldalról közelítem meg a kérdést, miért is vagyok itt a főiskolán - mondja Betlehem József. - Nekem nem volt úgymond egészségügyi előiéletem. Ném vettek fel az orvosgyógyetemre, viszont mindenkihez olyan hivatást szerettem volna választani, ami a beteg emberrel van összefüggésben. Igy kerültem ide, s úgy gondolom, az első, hetek után, hogy jó helyre. Elképesztő mennyiséggű tudásra tehetünk szert, mert ehhez a tanrendi követelmény, a tanárnak is hozzásegítenek.

- Nem vagyunk kisdoctork, de minden tudnunk kell a betegségről, ami szükséges ahhoz, hogy a beteget korrektnil és megfelelően tüjkoztassuk - mondják. - A diplomás ápoló az orvos jobbkeze, nem alárendeltje. Mivel egészén más típusú feladatai lesznek, mint a ma növérének, megszínik útközösségekben a beteg, a hozzátarozó és az orvos között. A diplomás ápolónak meg kell terveznie minden betegre az egyéni ápolást, a beteggyánl a törökést, a vizsgálatok idején a felvilágosítást, a mütétre való lelkí és testi felkészítést. Nem arról van szó, hogy odamenteni a beteg éjjeli szekrényére azonnalról, hanem arról, hogy vajon el-

tudja-e fogyasztani? Van-e kanala, fel tud-e ülni, le tudja-e nyelni, van-e étványa, kívánsága. És a dolog persze ott kezdődik, hogy akit csak lehet, megterített asztalhoz ültessünk, ne egy ágy szélén ücsörögve szürcsölje a levest, kinak közt.

- Addig nem változik meg egyébként a szemlélet, amig diplomás apolónk első garnitúrája ki nem kerül. Elő kell készíteni a fogadatásukat, de iszonyú nehéz lesz nekik kezdetben - veszi át a szót Müllerné Szegedi Ildikó az ápolástan és elsősegélynyújtás egyik oktatója. - Nekik lesz a legnehezebb, minden szinten elfogadatni, hogy a diplomás ápoló miért van. Hogy a legmagasabb szinten szervezze meg a beteg ápolását, gyógyuláshoz vezető utat. Nem elég egy beteget megoperálni, attól az meg nem gyógyul meg. Ót ehhez elő kell készíteni, utána ápolni kell, othonába bocsátva azt is tudni, hogy vajon lesz-e aki beadjá a gyógyszert, elkészíti a diétás ételt!

- A képzés során a gyakorlat a kötelező óraszám felé teszi ki - nyitja ki Gróf Albertné tanársegédőnő a naplót: - Sorolom öket: ápolás tudomány, bevezetés az orvosi tudományokba, anatómia, biológia, élettan, biokémia, mikrobiológia, infektológia, filozófia, etika, pszichológia, kommunikáció, pedagógia, jogi ismeretek, menedzser ismeretek, latin, angol vagy német, számítástechnika, művészeti testnevelés, speciál kollégium keretében antropológia, katasztrófamedicina, természetgyógyászat, s akkor még nem is teljes a lista. Ebből is érzékelhető már, hogy milyen fontos szerep jut a beteg-

nek. Érte történik minden ismeret elsajállítás, vele akar az ápoló kommunikálni, beleegyezésével kívánja ápolni. Sok szituációs játékot is tervezünk az órák keretén belül, ahol a hallgatók felkészülhetnek a legváratlanabb esetek megoldására is.

- Ha megteremtjük a diplomásápolóknak a fogadókészséget, akkor megtalálják a helyüket a magyar egészségügyben - mondja dr. Tárnok Ferenc, a megyei kórház belgyógyász osztályvezető főorvosa, a főiskola diplomás ápolószakának zalaegerszegi szakvezetője. - A hallgatók a tapasztalatok szerint maximális teljesedéssel állnak a kihívások elő. A társadalomnak akceptálnia kell, hogy nemzetközileg elfogadott diplomás ápolók kerülnek be az egészségügybe. Olyanok, akik nyelvet beszélnek, igen mély szaktudással rendelkeznek. Ha nem igy lesz, itthagyunk bennünket, s megint elveszünk egy jó esélyt, hogy az egészségügyünkben az ápolás végre a helyére kerülve, emberhez méltó legyen. Ezekben a fiatalokban ott a változatosság lehetősége.

Egy lezárult három éves képzés után

Tegernyi gondot jelent felsőoktatási intézményt létrehozni. A működtetés, a dologi, személyi, strukturális, a funkcionális, a tartalmi rendszer kimodolása, csiszolása, új szakok alapítása, indítása, külkapcsolatok építése, az első államvizsga és átvatás megszervezése, a 786 felvételiző vizsgájának lebonyolítása, az évi több személy ügyirat intézése, a sokhelyes továbbképzésekben való támogatás, közben a napi operatív tevékenységen való birkózás, az oktatás és jegyzetírás emberpróbáló szolgálatot jelentett ez évben az 5 fős igazgatási egységek.

Tagozatainkon ugyancsak feszített a tempó, hisz immár 786 hallgató képzés-tevékenységet feladatait kell ellátni, miközben számtalan workshop, továbbképzés megszervezése, tanterv fejlesztési team munkának terhe is nyomja vallukat. Nyilvánvaló a nagyműltű felsőoktatási intézmények kényelmesebb ütemben végezhetik munkájukat, hisz nagyon sok számunkra újszerű feladat - nekik rutinszámban megy, továbbá a felduzzasztott létszámból adódóan a tachervállalás is máskép oszlik meg.

Sajnos belső erőinket már idénként kikezdi a főiskola egyetemen befülöli jogállásának tisztaztatásigához adódó sok probléma, de szerencsére nem jut időnk az önsajnálatra, az el nem ismert létünk megöléséből következő energiaválságra, termédek feladatunk miatt.

Rendkívüli elfoglaltságot jelentett az a plusz vállalás, amit a diplomás apolóképzés előkészítése, beindítása röjt ránk. Újszerű feladat volt a levelező szociális menekés, valamint a levelező védőnőképzés tantervenyek kidolgozása is.

Valamennyi nappali szakunkon lezárult egy szakasz, miszerint a három éves képzés megszűnt és helyébe lépett a 4 évre strukturált képzés. Az áttérés vonzatainkat valamennyi tantervet a 4 évre megfelelően át kellett dolgozunk.

A vállozások diktáltu kihívásoknak való megfelelés nem kis energia-összponthosságot követelt főiskolánk valamennyi munkatársától, de ha az eddig akárral és személyettel folytatjuk tevékenységünket, akkor olyan dinamikus és gyors fejlődéstől adhatunk számon, ami kárpótol a sekéfaladságért.

Dr. Császár Piroska főisk. adjunktus

Kellennék kötelességünknek teszünk eleget, amikor közöljük, hogy 1993. július 1-jével az alábbiak nyertek főiskolánkon tanári kinevezést:

Dr. Buda József Pécsi Tagozat

Dr. Cholnoky Péter Szombathelyi Tagozat

Dr. Gyödi Gyula Kaposvári Tagozat

Dr. Kiss Tamás Szombathelyi Tagozat

Dr. Komáromy László Pécsi Tagozat

Dr. Laki Rezső Zalaegerszegi Tagozat

Krónikánk

1993. január 7.

Dr. Csontos András a Népjóléti Minisztérium főosztály vezető-helyettese kíséretében A. E. Blatter, valamint Jon Scholing Hollandiából látogatást tettek a Kaposvári Tagozaton és dr. Buda József megbizott főigazgatóval megtárgyalta a főiskolai tankönyvkiadás lehetőségeit.

SMD Holland Egészségügyi Kiadó elnökével történt meggyerés alapján a közeljövőben több angol nyelvű tankönyv magyar változatú kiadására nyilik lehetőség.

1993. február 1-28.

A Groningeni Egyetem Ápolóképző Intézetével kötött együttműködés alapján Tólnai Anikó a Kaposvári Tagozatról klinikai gyakorlati ápolástaní továbbképzésen vett részt Groningenben.

1993. március 16.

Az Egészségügyi Főiskola vendége volt a Clevelandi Egyetem nagy hagyományokkal rendelkező Ápoló Karának dékánja Joyce J. Fitzpatrick és Doris Medly professzor, a Kar tanára. Látogatást tettek a Főiskola központjában, amely során a rektor árral és a megbizott főigazgatóval megtárgyalta az együttműködési keretszerződést. A dékán asszony dílután a Kaposvári Tagozaton "Az ápolás kutatás, a tudományág fejlődése" címmel nagysikerű előadást tartott.

1993. március 23-25.

A Szombathelyi Tagozaton professzor Doris Medly curriculumfejlesztő és tanárfelkészítő workshopot tartott a Főiskola oktatóinak.

1993. március 31-aprilis 4.

A Főiskola oktatói - dr. Buda József, Gróf Albertné, Héber Sándor, dr. Kemény László, Sasvári Bojtor Anna, dr. Tahin Tamás, dr. Ujsaghy Erzsébet - a hollandiai *Hertogenbosch* városban, a WHO védnökségével megrendezett Nemzetközi Közösségi Ápolási Kongresszuson vettek részt.

1993. április 30-május 3.

Dr. Buda József megbizott főigazgató részt vett Budapesten a TEMPUS keretében megrendezett "Discussion on Masters' Program in Nursing" workshopon.

Krónikánk

1993. május 4.

Az East London University professzora **Thelma Wilson** és **Joyce Colling** az Oregoni (USA) Egyetem Ápolóképző Karának professzora meglátogatták a Pécsi, valamint a zalaegerszegi tagozatokat.

1993. május 3-7.

A Kaposvári Tagozaton **professzor Lammie Hadders** a Groningeni Ápolóképző Intézet Igazgatója tanárfelkészítő program keretében "Komunikáció az ápolóképzésben" címmel foglalkozásokat tartott. A nyitott rendezvényen részt vettek a budapesti, szegedi, debreceni főiskolai karok oktatói is.

1993. május 13.

Az **Adam Rouilly** (London) Ltd. világszínvonalat képviselő anatómiai, ápolási demonstrációs eszközökkel forgalmazó céggel kötött megállapodás értelmében a Főiskola Pécsi Tagozatán a terméskálából szakkiallítás nyílt, melynek anyaga referenciaabázisként Pécsen maradt. A kiállításon az ország minden részét képviselve közel 100 fő jelent meg.

1993. május 20-23.

Dr. Buda József megbizott főigazgató látogatást tett a londoni **St. Bertalan Kórházból** meghívott vendégként.

1993. május 27.

A Népjóléti Minisztériumban - az Európai Közösség normáihoz igazodó - diplomás ápoló curriculum elfogadásra került sor, melyet Doris Modly professzor által vezetett két éves munka elűzött meg.

1993. május 30-június 27.

Az **East London University**-vel kötött megállapodás alapján 4 hetes továbbképzésen vettek részt a Főiskola oktatói: Gróf Albertné, Heber Sándor, Kerítár Károlyné, Sasváriné Bojtor Anna.

Krónikánk

1993. június 20-27.

Dr. Buda József a Főiskola megbizott főigazgatója az **East London University** meghívott vendége volt.

1993. június 28-30.

A Művelődési és Körzoktatási Minisztérium kezdeményezésére a Pécsen (Pollack Mihály Műszaki Főiskolán) megrendezett Német-Magyar Főiskolai Konferencián az egészségügyi főiskolai karokat képviselte dr. Császár Piroska tartott előadást "A magyar főiskolák jelenlegi helyzete és fejlesztési elképzelései: egészségügyi főiskolák" címmel.

1993. július 26.

A Kaposvári Tagozat vendége volt **Kathryn Stewart Hedding** a Connecticuti Egyetem Nővériskolájának professzora. Látogatásának célja az ápolóképzés curriculumának megismerése, a tagozat feltételerendszerének megtekintése (mindketőről nagy elismeréssel nyilatkozott), valamint a további együttműködés szorosabbra fűzése.

1993. augusztus 26.

A Népjóléti Minisztériumban elsőként vehette át a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Kereszttjeit **Doris Matherny Modly professzor** a Nemzetközi Programok igazgatója, aki évek óta segített a diplomás ápoló curriculumának ki-alakítását, a tanárok felkészítését, az EPK normáinak megfelelő képzés beindítását.

1993. szeptember 13-17.

A Kaposvári, Szombathelyi, Zalaegerszegi Tagozatokon **Doris Modly professzor** vendégelőadóként az első évfolyamok ápoló hallgatói részére foglalkozásokat tartott.

1993. szeptember 23-25.

Dr. Buda József megbizott főigazgató részt vett a Népjóléti Minisztériumban megrendezett nemzetközi értekezleten és előadást tartott "A főiskolai szintű egészségügyi képzés rendszer" címmel.

KALEIDOSZKÓP

Dr. Nagy Judit a POTE II. sz. Belgyógyászati Klinikájának igazgatója, kinevezésének egy éves évfordulóján nyilatkozott az Új Dunántúli Napló munkatársának a pécsi nephrológiai centrum fontosságáról.

Főiskolánk számára - aholt több mint 90%-ban női hallgatók tanulnak - külön öröm, hogy az egyetem történetében első ízben női professzort neveztek ki.

*

A műholdas Duna TV mellé fűült 13 tagú kuratóriumának tagjai sorába annak idején bevasztották dr. Kellermayer Miklóst, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorhelyettesét, a Klinikai Kémiai Intézet professzorát.

A Hungária TV alapítvány kuratóriuma és a Duna TV Részvénytársaság a kuratórium három tagját, a pécsi Kellermayer Miklóst, valamint Illes Györgyöt és Dux Lászlót - utóbbi a szegedi orvosegyetem rektorhelyettese - megválasztották igazgatósági tagnak. Rektorhelyettes úrnak gratulálunk.

Legjobb szándék szerint aratják a kezdeteket, hogy a nagyvállsg számára készített - készítendő televíziós műsorok elössorban személyiséggel formáló, nevelő hatásuk legyenek, kerüljék a direkt politizálást.

*

A Irgalmásrend magyarországi tartományi főnöke, Dömötör László-rendi néven Hilár atya - szerzetessé avatásának 50. jubileumához 1993. február 28-án ünnepi szentmisét celebráltak a pécsi Irgalmások templomában, melyen Hilár atya második szerzetesi fogadalmatételere került sor.

Örvendétes szolgálatához kívánunk jó egészséget.

*

A ferencesrendi kegyhelyen a máriagyűdi templomban az Assisi Szent Ferenc betegápoló szerzetesrend két leanya első beölövésé és fogadalmatétele - két nővér további egy évre megnélített fogadalmatétele - alkalmából háláadó szentmisét celebrált Páter Hegedüs Kálos ferencesrendi tartományfőnök.

Kapisztrána névét a betegápoló szerzetesnők vezetője elmondta, hogy az életminta-adásra vállalkozó rend 1990-ben indult útra.

*

Az ápolástudomány, az ápolói hivatal méltó rangjának növelését szolgálták azok a rendezvények, melyeket május 12-én szerveztek azért, hogy végre Magyarországon is megünnepeljék az Ápolók Világnapját Florence Nightingale születésnapján.

*

Az "öivelv táplálni" értéke, a szoptatás - melyet semmi más nem pótol - becsülete látzik visszatérni azzal, hogy augusztus 1-jét hazánkban is az Anyatej Világnapjának nyílvánították. A szoptatás mellett elkötelezett szakembereinket jelentősen megtámadotta a WHO és az UNICEF, amely 1990-ben indította a Babaharát mozgalmat, remélve, hogy több ország is csatlakozik hozzájuk, mint ahogy azt mi is tennik.

*

Összekötő

A POTE Egészségügyi Főiskola

információs lapja

Szerkesztő bizottság:

Gaálné Póda Bernadette, Horváth Pálné,

Dr. Barton József, Dr. Lakner László

Felelős szerkesztő: Dr. Czászár Piroska

Kiadja: A POTE Egészségügyi Főiskola

Dr. Buda Józsefa Főiskolai Bizottság

Elnöke

Design: KES Bevéti társaság